

دوره نهم تقنیه

جلسه ۸۲

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات اول از دستور)

۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۱۳ - سوم صفر ۱۳۵۳

شماره مسلسل: ۶۲۷

قیمت اشتراك } سالیانه
داخه : ۷۵ ریال
خارجه : ۱۰۰ ریال
تک شماره : دو ریال

مطبوعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۱۳ (سوم مهر ۱۳۰۳)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۱) تقدیم لایحه اعتبار مرخصخانه وازی از طرف آقای وزیر داخله و تصویب آن
- ۲) شور اول ثبت لایحه ایمانی املاک مزروعی
- ۳) شور اول لایحه تخفیف مجازات در موارد تکرار جرم
- ۴) شور اول لایحه تعیین مجازات جرائمی که چند مرتبه داخله دارد
- ۵) تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه
- ۶) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و ربع قبل از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز یکشنبه بیست و سوم اردیبهشت ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - قبل از اینکه بصورت مجلس رأی بگیریم يك اشتمالی شده است که بنده اجازه میخواهم تصحیح کنم در لایحه که مربوط پرواد استام سجلی بود در تبصره دوم یعنی قسمت اخیر تبصره دوم نوشته میشود که متخلفین را مطابق قانونی که در بیستم مرداد ماه ۱۳۰۷ وضع شده است مجازات کنند در صورتیکه قانون در یازدهم آذر ماه ۱۳۱۰ تغییر پیدا کرده و آن قانون سندیّت دارد (صحیح است) و حالا اجازه میخواهم

که این کلمه را آنطوری که هست اصلاح کنیم (صحیح است) در صورت مجلس نظری نیست (خبر) صورت مجلس تصویب شد آقای وزیر داخله

۲- تقدیم لایحه اعتبار تکمیل مرخصخانه وازی از طرف آقای وزیر داخله و تصویب آن

وزیر داخله (آقای جم) - لایحه است راجع بیودجه صحبه ملکئی چنانکه خاطر آقایان مستحضر است در آبان گذشته يك لایحه از مجلس گذشت که بر حسب تبصره

عین مذاکرات مشروح هشاد و سومین جلسه از دوره نهم تقنینیه (مطابق قانون ۱۳۰۰)

دایره ثبت نویسی و تحریر صورت مجلس

تقدیم اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

- غائبین : اجازه - آقايان : علوی - مؤید قوامی - اعظم زنک - یونس آقا و عازاده - محمد آخوند - چایچی - کورس - مدلل - دکتر زهرامی
- غائبین : اجازه - آقايان : اسدی - افندی - اسفندیری - طهرانی - منشی - نیک پور - شریعت زاده - فاکر - مسودی

که آن قانون دارد صرفه جویی هائی که در آخر ۱۳۱۲ از آن لایحه اصلاحیه حاصل میشود برای تکمیل مرخصخانه رازی که صد تخت خواب دارد و برای زمین و بنسای آن به صرف برسد نظر باینکه این تهره با ماده (۲۷) قانون دیوان محاسبات عمومی يك اصطکاک پیدا کرده است برای رفع اختلاف این لایحه تقدیم میشود چون برای کارهای صحیه و خیریه است استدعای فوریت دارم که در مجلس مطرح شود.

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

بموجب تبصره ذیل قانون ۱ آبان ۱۳۱۲ اصلاح بودجه صحیه کل وزارت داخله اجازه داده شده بود که صرفه جوییهای اقلام اضافی که جمع آن بالغ بر شصت و یک هزار دو سینه و پنجاه ریال است به صرف تکمیل بیمارستان رازی و خرید زمین برای مرخصخانه ها برساند چونت دیوان عالی محاسبات صرف شدن صرفه جویی های مزبوره را در ۱۳۱۳ مخالف مادین (۱) و (۲۷) قانون محاسبات عمومی دانسته اند و از طرفی بایستی زود تر توابع بیمارستان رفع و افتتاح شود از این جهت ماده واحده ذیل با قید فوریت برای تصویب تقدیم میشود:

ماده واحده

وزارت داخله مجاز است باتکاء بصره ذیل قانون ۴ آبان ۱۳۱۲ اصلاح بودجه صحیه کل آنچه از مبلغ شصت و یک هزار دو سینه و پنجاه ریال اقلام اضافه صرفه جویی داشته باشد در سنه مالی ۱۳۱۴ به صرف تکمیل بیمارستان رازی و خرید زمین برای مرخصخانه ها برساند

دویم - فوریت مطرح است (مخالف نیست) آقایان که با فوریت این لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است. آقای اعتبار

گذشت صحیه های ولایات حذف شد و به بلدییه ها تحویل شد و بالاخره در آن بودجه ها اطباءى برای حومه های شهر در نظر گرفته شد بنده در قسمت بروجرد میخواستم عرض کنم با اینکه وضعیت عواید بلدی آنجا خیلی خوب بود و بعلنی هم برای صحیه صرف میشد چنانکه حالا هم هست و آنرا حذف کردند و دادند بلدییه و اطباءى را هم که در نظر گرفته اند هیچکدامشان را تا بحال نفرستاده اند حتی آبله کوبى را هم نفرستاده اند و وضعیت صحیه آنجا خیلی بد و پریشان است و مخصوصاً چون بروجرد طبیب محل هم ندارد خیلی در زحمت و فشار هستند و بنده هم دو سه مرتبه مراجعه کردم جواب دادند که این مبلغی که در بودجه گذاشته شده بقی قسمت و هشت تومان این بدرد طبیب نمبخورد میخواستم عرض کنم خوب بود این سه چهار طبیبی را که در نظر گرفته اند در نا کفایت و مبلغ بیشتری بدهند که بروند و طبیب تهیه شود و بمردم برسند مخصوصاً موضوع آبله کوبى که الآن در آنجا شیوع دارد خیلی اهمیت دارد و مردم خیلی در زحمت هستند این را هم يك توجهی فرمایند که بلدییه آنجا هم يك مبلغ کافی پیدا کند که بتواند در این قسمتها کمکهای مؤثری بکند.

وزیر داخله - بطوری که آقایان مسبقاً به بودجه آبله کوبى در سال ۱۳۱۴ مبلغی افزوده شده و اگر درست نظر باشد هفت هزار تومان افزوده شده و در تمام اقطار ممالک که آبله کوبى اشی نقص دارد آبله کوب هائی فرستاده ایم راجع به اطباءى حومه شهر ها هم باندازه که بودجه اجازه میدهد البته فرستاده میشود و البته احتیاجات ممالکى بیش از آن اندازه است که بودجه اجازه میدهد و ما وسائل داریم نسبت به صحیه بروجرد هم بنده مخصوصاً توصیه میکنم و مانعی هم ندارد که زیاد شود و چنانکه فرمودند در حدود نود تومان به اطباءى که در آن جا میروند حقوق می دهیم و ممکن است از اطباءى که استخدام کرده اند بروند و البته مواظبت میکنند که اگر نوالسى در کار است رفع شود.

رئیس - آقای دکتر طاهری
دکتر طاهری - موافقم
رئیس - اشکالی دیگر نیست (خبر) موافقت ورده سفید خواهند داد
(اخذ و شماره آراء به عمل آمده ۱۰۰ ورقه سفید تعداد شد)
رئیس - عده حضار در موقع اعلام رأی ۱۰۷ نفر با کثرت یکصد رأی تصویب شد

۳- شور اول لایحه راجع به ثبت اعیان املاک مزروعی
رئیس - خبر از کمیسیون عدلیه راجع به ثبت اعیان املاک مزروعی برای شور اول مطرح است
خبر کمیسیون
لایحه عمره ۱۲۸ وزارت عدلیه راجع بحق الثبت اعیان املاک مزروعی با حضور آقای وزیر عدلیه مورد شور و مطالعه کمیسیون واقع و بالاخره با اصلاح جزئی شور اول آن خاتمه و علیهذا راپورت آنرا برای تصویب بعرض مجلس مقدس برساند
ماده واحده - ماده ذیل تحت نامه (۱۳) مکرر به قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ افزوده میشود
ماده ۱۳ مکرر - در مورد اعیانی که زارعین در املاک مزروعی متعلق بغير دارند و به تبع اصل ملك یا مستقلاً مجهول المالك اعلان شده است تقاضای ثبت از

طرف زارعین نسبت باعیانی مزبور با همان حق الثبت معمولی و بدون تادیه دو برابر قبول خواهد شد اگر چه قیمت آن بیش از دو هزار ریال باشد
تبصره - در مورد این ماده مقصود از زارعین کلبه ساکنین املاک مزروعی است اگر چه شغل آنها زراعت نباشد باستثنای مالك اصل رقبه
رئیس - آقای دیبا
طباطبائی دیبا - بنده اولاً از آقای وزیر عدلیه تشکر میکنم که نسبت بزارعین اینجا يك ارفاقی قائل شده اند و البته خیلی مناسب است ولی دو سه مطلب است که به مناسبت این لایحه لازم است تذکر بدهم یکی این است که حقیقه اگر آقایان سابقاً دیده اند در قسمت ولایات نوجوی فرمایند خواهند دید که در غالب موارد مجهول المالك زیاد تر شده است یعنی اعلان ثبت میشود و مجهول المالك هم زیاد شده است عقیده شخصی بنده این است که علتش حقیقه بی پولی مردم است صاحب ملك غالباً چه زارع باشد چه غیر زارع غالباً پول نداشته است که بیاید در موقع ثبت پول بدهد این است که مجهول المالك اعلان شده است و بنده عقیده ام این است که امروز که این موقعی ثبت ولی يك اعیان نظری باید وزارت عدلیه در این خصوص داشته باشد که وقتی ادارات میخواهند حق الثبت بگیرند يك ارفاقی قائل شوند مثلاً در قانون

- اسامی رأی دهندگان - آقایان : خواجوی - حسینی میرزا دولتشاهی - طهرانی - دکتر شیخ - حیدری - صفاری - اعتبار - انامی - بنامی - کازرونیان - شیرازی - ملک زاده آملی - میرزا یاسی - حاج تقی آقا و ماه زاده - افشار مهدوی - یارسان - سعادت علی شیخ الاسلامی - هزار جریبی - اسکندری - شامردی - دکتر نزل اویغ - میرزا موسی خان مرآت - امیر ابراهیمی - بیات ماکو مرآت استدیاری - لاریجانی - میرزاخان ساکینین - دکتر سنک - میرزائی - معدق جهانگاهی - حیدری - کفائی - افشین بود سرتیب - لیتوانی - درانی - مقدم - کولی - دکتر ادهم - فتح الله خان ترونی - خوسر - رهنا - دهستانی - دکتر امیر اعظم شریقی - نیک پور - لاریک - نثار الاسلامی - حسن آقا مهدوی - طباطبائی دیبا - دکتر احتشام - محسن خان قرا گزلو - بشکدار اقبال - محیط - مزدومی - هدایت - ملک مدنی - دادور - کبهنرو شامرخ - میرزا علیخان وکیللی - دیر - سهرابی - میرزا شبانلی طالش خان - نوبخت - طهرانیچی - روحی - دکتر صامری - ارکانی - رهبری - قرشی - حمزه ناس - منتصم سنک - اسدی - عراقی - بغیاری - مهدوی خراسانی - دکتر سیبسی - تربیت - حاج میرزا حسینخان طامس - امیر تیمور - میرزا معدد خان وکیل حاج محمد رضا بهجانی - مؤید احمدی - نجیر فرزند - نازی - حاج میرزا احتشام استدیاری - دکتر ملک زاده - دکتر عثمان نواب بردی - سید کاظم زدی - یکت - مسعود ثابتی - دکتر ضیاء - دبستانی - علوی - شیرواری - افشار - انصار - مصطفی - کاشف

ثبت که يك وقتي در كسبون مطرح شد نوشته شد که با قسط وصول شود ولي فعلاً آنچه که در اداره ثبت معمول است این است که با اینکه اقساط اقساطه قیمت است که باید در سه قسط بگیرند ولي در قسط میگیرند بدو يك قسط و بعد هم يك قسط در هر صورت باید يك ارفاقی قائل شد و همانطور که عرض کردم که این مجهول المالك که پیدا میشود مالك دارد ولي تمکن ندارد که برود ثبت بدهد از این جهت مجهول المالك اعلان میشود این يك تذکره بود که در موقع خودش البته وزارت عدلیه يك امان نظری خواهند کرد و یکی هم این بود که اینجا فقط اعیانی ذکر شده است بعضی حقوق ارفاقی از قبیل حقابه و حق المجری هست که يك ذارعینی هستند که حقابه دارند از يك مالك دیگر و آنجا هم ثبت نداده اند و مجهول المالك معرفی شده است ثبت باز هم باید تصریح شود که همان حق الثبت معمولی را بدهد این هم يك تذکره بود که راجع بحقوق ارفاقی هم اینجا باید تصریح شود یکی هم این بود که مجهول المالك را که ماده (۱۲) قانون ثبت املاکی که بعنوان مجهول المالك اعلان میشود اینجا جمع می شود در يك بنای آنکه اول فروردین رسیده است تا آخر فروردین و آنچه که در آخر فروردین رسیده است تا آخر مهر ماه فرض بفرمائید از مهر که گذشت اگر کسی در دیماه تقاضا داد راجع بمجهول المالك این باید شش ماه بگذرد یعنی بماند تا سال آتی اول فروردین که به اسم او اعلان نویسی بکنند همچنین بعد از فروردین چند ماه باید صبر کنند تا آخر مهر ماه که اعلان کنند و این اسباب زحمت است برای کلیه مردم خاصه طبقه ذارعین زارعی که امروز میخواهد حدود ملك خودش را حفظ کند و ثبت بدهد قیمت به چیزی که مجهول المالك است و حق او است باید پنج ماه صبر کنند تا ثبت اعلان او برسد در این قسمت هم يك توجهی لازم است که بفرمائید که

يك فریبی باشد حالا یا خصوص این لایحه همین که بدیاجای دیگر که همین که مجهول المالك اعلان شد و قتیکه صاحب مالك خواست تقاضا بدهد خود را قبول کند دیگر تا پنجماه ششماه صبر نکنند و این اسباب زحمت است و البته این يك قانونی است که گذشته و بنده نسبت بگذشته عرضی ندارم ولي نسبت باین مورد بخصوص ذارعین را استثناء قائل شوم که اینجا در آخر فروردین یا آخر مهر ماه نباید بماند بلکه همین که رفت اعلان داد قبول کنند این هم يك تذکره بود یکی هم راجع به استثناء مالك اصل رقیه است اولاً این جا هیچ لازم نبود استثناء مالك اصل رقیه بنده عقیده ام این است يك استثناء دیگری را هم باید قائل شوم يك اشخاصی هستند که خورده مالكند که در دهات هستند يك شعبه در شعبه ملك دارند و حقیقتاً چنانچه عرض کردم پول ندارد که قضای ثبت مالك بدهد و این جهت مجهول المالك شده است و اینها را باید حقیقتاً استثناء کرد زیرا از این قبیل خورده مالك ها در دهات خیلی هستند و علاوه از استثنای مالك اصل رقیه يك مطلبی است که غالباً در دهات معمول است کسی مالك اصل رقیه است ولي خودش ذارع است این استثناء ممکن است بر بخورد بیان شخصی که او هم حق نداشته باشد بنده عقیده ام این است این قبیل اشخاص هم حق دارند یعنی کسی که مالك ملك خودش است فرض بفرمائید چند شعبه از این ملك دارد یا از این ده دارد و ضمناً ذارع هم هست اگر این استثناء را ظاهرش را بگیریم ممکن است حق او تلف شود و قبول نکنند از او آن هم اگر يك ملكی دارد با وجود اینکه يك ذراعینی دارد يك حقوقی دارد همین ماده هم در حق او اجرا میشود این عرضی بود که لازم بود بنده عرض برسانم و البته خود آقای وزیر عدلیه توجهی نسبت باین قبیل قضایا دارند.

وزیر عدلیه (آقای صدر) - راجع به قسمت اول که آقای دبیر شرحی فرمودند چون خارج از این لایحه است البته بموقع خودش ممکن است طرف توجه شود قسمت دیگر که راجع به خورده مالكین بود که آنها هم ملحق شوند و ذارعین این جا بنده تصور میکنم که آنوقت استثناء

خیلی زیاد میشود خورده مالكین هم حدی معلوم نیست که چه اندازه درست است و این بگذردی مشکل میشود و این استثناء هم تقریباً بر فاصله ندارد این جا این ارفاقی که نسبت به ذارعین شده است بجهت اینست که اینها اغلب ده نشین هستند و مردمان بی سوادی میباشند و چون اطلاعات راجع بده است بطور کلی حالا اگر حقوقی داشته باشند آنها مخصوصاً حقوق اعیانی که کاملاً تابع مالك است اینها مطلع نمیشوند که مالك اظهار نامه داده یا نداده اینطور است که کتبی هم دول آن قانونی که باید دو برابر حق الثبت را بدهد نباشد و همین حق الثبت معمولی را بدهد این جا بوده است البته آفرین هم تصدیق میکنند ولي تجاوز مالکین دیگر معنی نخواهد داشت مثلاً حقوق ارفاقی عملاً در اداره ثبت معمولی این است که حقوق ارفاقی را منظور میکنند ولو اینکه استثناء هم نشده باشد ولي اگر ثبت باشد میتواند برای صاحب آن مالك قبول کنند ولي معذات بنده موافقت میکنم که ذکر شود و اشکالی ندارد دیگر نظرم نمیدانم چه فرمودند

رئیس - آقای هزار جریبی

هزار جریبی - بنده گمان میکنم این لایحه خیلی نفیس است اگر آقایان توجه فرموده باشند اینجا خواسته اند در قسمت اعیانی يك ارفاقی برعیا کرده باشند آقایان مستحضرد که اغلب املاک ایران خورده مالك است یعنی املاکی است که رعیت خودش مالك است ملك مال خودش است اینی هم مال خودش است اینجا که دو هزار ریال مرقوم فرموده اند و استثناء کرده لذا در صورتیکه رعیتی که تمام ملك و خانه ش بیش از دو هزار ریال نیست و آنوقت هم خودش مالك است و هم رعیت است اینها چه باید بکنند اگر يك احصائیه صحیحی از ابتدای امر اداره ثبت استناد تهیه میکرد آنوقت میدانید که وضعیت املاک چیست ولی ما همچو احصائیه نداریم بنابراین این قانون هم يك اشکال بزرگی برای مردم تولید خواهد کرد بنده در ابتداءم این لفظ مجهول المالك مخالف بودم چون این لفظ يك

لفظ زنده است و سابقه دارد در این که این لفظ خیلی زنده است در سابق میگویند مجهول المالك یعنی صاحب ندارد و تعلق بدعاگر دارد حالا بنده که رعیت هستم در این مالك يك خانه یا يك باغچه دارم خوب سند ملکیت که در دست ندارم قبلاً که ندارم سند ملکیت من تصدیق مالك است آنوقت وقتی که شما اصل را از بین بردید کی صدق خواهد بود پس کی تصدیق رعیت را بکنند شما میگویید مجهول المالك یعنی مالك ندارد کسی مالك این مالك نیست پس این يك عیب بزرگی دارد پس املاکی را که رعایا خودشان مالك هستند و ذارع هستند اگر بگوئیم آنها یکی هستند باشند هیچ طوری نخواهد شد و البته این مالك هم مالك اعیانی است و هم مالك ارضی است و هیچ ذکره نشده است در این لایحه که باز عینی که هم مالك اعیانی است و هم مالك ارضی چه معامله خواهند کرد یکی دیگر هم اخلاق و عادات را هم باید ملاحظه کرد ما میگوئیم مجهول المالك آنوقت در همسایگی این مالك هم املاکی هست که ثبت شده است آنوقت آنکه ثبت داده از این مالك که مالکش معلوم نیست استفاده خواهد کرد و ممکن است که اعیانی را از این رعایا بخرد وقتی که اعیانی را خرید برای صاحب آن اراضی اسباب زحمت میشود پس باید در اینجا هم حق اولویت به مالك داده شود که خود مالك بخرد در هر حال بنده این را خیلی مشکل می بینم و چون می بینم آقایان توجهی نمیفرمائید دیگر عرضی نمیکنم.

رئیس - آقای موبد احدی

موبد احدی - چون این لایحه اولاً شور اولش است و بنده خواهرش می کنم اگر آقای هزار جریبی نظریاتی دارند پیشنهاد بفرمائید چون شور اول است و میگردد بکمیسیون البته نظریات حضرت عالی تحت شور گذارده می شود اگر صحیح باشد در کمیسیون هم موافقت میکنند و در شور دوم اصلاح میشود بنده این جا لازم دانستم يك توضیحی عرض کنم که چه شده است که وزارت عدلیه مجبور شده است این لایحه را به مجلس

بیاورد در اطراف طهران مخصوصاً زیاد است در بعضی شهر های دیگر هم هست که رعایا در دهات بك اعیانی دارند بك خانه و با بك دكان و از این قبیل چیزها می سازند با درخت و ریخته مالکین مالك واتی مالك را ثبت دادند آن را جزو ثبت خودشان نمی آورند رعیت هم اطلاع نداشته یا قانون همی دانسته است که اعیانیش را هم باید به ثبت برسانند اداره ثبت هم دوی قانون عوین او را مجهول المالك اعلان کرده است و مطابق قانون ملكي که مجهول المالك اعلان شد باید دو برابر حق الثبت بدهد در اینجا وزارت عدلیه خواسته است که ارفاق بآنها کرده باشد اولاً عبارت قانون را ملاحظه بفرمایید رفع اشکال میشود ملكي که مجهول المالك اعلان شده است آن ملك را فقط رعیت میتواند اعیانیش را بیاورد ثبت کند و همان حق الثبت هم رعیتش را بدهد این فقط از تقاضا نظر ارفاق برعایا است بواسطه بی اطلاعیشان است چون بواسطه عدم اطلاع بوده است از این جهت وزارت عدلیه این ارفاق را کرده است که از اینها دو برابر بگیرند چون در قانون سابق تا مبلغ دو بیست تومان بود ولی در اینجا قید شده که اگر از دو بیست تومان هم بیشتر باشد همان حق الثبت هم بولی را ازش بگیرند بنا بر این این بك ارفاقی است که شده است اما بك تكا را فرمودند آقای هزار جریبی که اینجا در نظر گرفته شده است که اگر آن رعیت مالك زمین هم باشد خوب اگر مالك زمین باشد که او دیگر مالك است و مجهول این قانون نمیشود و مالك اعیانی هم که شده معلول قانون املاك ثبت است بنا بر این با این مطالب حضرات عالی نظریاتی دارید پیشنهاد بفرمایید بیرون بکمیسیون و البته اگر نظریات صحیحی باشد که این ارفاق هم اعمال شود البته می پذیرند

پهلوس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - آقای منبر هم توجه بفرمایند بنده با این لایحه کاملاً موافق هستم اینجا ارفاقی شده است برای اشخاصی که غنیمت یافته اند و طلبه شان را انجام بدهند و با اینکه استطاعت نداشته اند عرضی که بنده دارم اینست که این کار را بفرموده بنده باید بفرموده بنده بنده را که ثبت استاد و املاك بك کاری است که دولت قنونی را گذراند و اجرا کرد برای رفاهیت خود مردم نه اینکه بك مالیه میخواست بگوید البته چون بك خرجهایی دارد آن مخارج را هم از مردم بگیرند مد آدمی و در قانون گذرانیم که وقتی که اعلان بك عملی شد اگر صاحبان آن جا تا بك ماه چهل روز اظهارنامه ندهند آن ملك مجهول المالك است و جریمه اش هم این است که بعد می آید اظهارنامه بدهد و به ثبت بدهد باید دو برابر حق الثبت بدهد چرا که برای اینکه با این کار را برای او میکنیم و او باید این کار را استقبال کند حالا چرا میکنیم این بپول نداشته است یا مبالغ فرود است که باید ثبت بدهد آنوقت نظر آن هست که در اول اجبار و جریمه بود بعد بتدریج این کار را سخت کردند که مردم بیایند و تقاضای ثبت بدهند حالا بفرمایند من باید که ما در همین قانون بك ارفاقی کنیم و آن این است که اشخاصی که املاكشان مجهول المالك اعلان شده است اگر از پیش است تا آخر سال ۱۳۱۳ وقتی که خواستند ثبت کنند همان حق الثبت هم بولی را بدهند و اگر بعد بك چایر اداره ثبت اعلان داد آنجا هم هر جا مجهول المالك شد تا بکمال آنها مهلت داشته باشند چنانچه همین کار را در قانون سجل احوال کردیم و این کار بسیار آفیع است برای مردم برای درات هم خوب است برای اینکه دولت که نمی خواهد مردم را بدون جهت مجازات کند بك کاری است که بوقع مردم است برای قنیت حق مردم است بپول نداشته است حالا که پول نداشته ما باید دو برابر ازش بگیریم ؟ خیر باید بك ارفاقی بپوش

بنود این عقیده بنده است و بك پیشنهادهای هم عرض کرده ام و اعتناء کمیسیون محترم عدلیه هم متوجه باشند بلکه در شور نشی اصلاح شود

وزیر عدلیه - این موضوعی را که نماینده محترم اظهار کردند مسئله مجهول المالك البته بك قسمت برای حفظ نظرات بوده است و اینکه مردم هم در موقع خودش بعد از اعلانی که اداره ثبت کرد حاضر بشوند اظهار نامه خودشان را بدهند یا آنها تعدید نمیشود که حتماً بك دفعه هم پول را بدهند خصوصاً در املاك مزدومی چون قیمت آنها زیاد است با قسط گرفته میشود چون آن قسط اولی که موجب قبول اظهارنامه است باید اول بدهند بعد هم هر قدر بدهند و در آخر هم بدهند تعدیدی نخواهند کرد و اشکال قانونی هم تولید نمیشود و فقط بك قدری دیرتر سند مالکیت او صادر می شود اما اینکه نسبت به مجهول المالك قبلاً بك ارفاقی بشود یعنی بك مهلتی گذاشته شود که بك مدتی مردم بیایند و اظهار کنند بنده حالا نه مخالفت می کنم و نه موافقت بلکه نظر دولت و وزیر عدلیه را هم باید جلب کنم اگر مقتضی شد البته لایحه میآوریم راجع باصل موضوع املاکی که مجهول المالك اعلان می شود ولی موضوع این لایحه فقط راجع به اعیانی رعایا است غیر از اراضی و املاك است ملك مجهول المالك اعلان شده و بعد معلول همان ماده خودش است که میتواند بیاید و اظهار نامه بدهند اینجا خواستیم رعایایی که بك ملك قبلی دارند بك اعیانی در ملك غیر در واقع قبسی است برای این زمره اشخاص بك ارفاقی بشود که اینها مجبور نباشند دو برابر بدهند هر وقت حاضر شدند مطابق آن ماده تا ده سال و تقاضای ثبت کردند همان حق الثبت هم بولی را بدهند این موضوع ماده است بنا بر این با اصل ماده مخالفت نیست و بعد هم پیشنهاداتی که در ضمن خواهد بود البته مورد دقت واقع میشود - بك قسمت هم آقای دیبا فرمودند که بنده آنوقت جواب دادم و آن این است که اگر زاری با

کسی آمد و تقاضای ثبت کرد نسبت باعیانی ماکی خوب است همان وقت اعلان بشود - این مطابق نظامات داخلی ثبت استاد است که بك ناحیه را اعلان ثبت میکنند بعد بك اختلافهایی در آنجا حاصل میشود و با املاك مجهول المالك پیدا شده است یعنی اولی که اداره ثبت اعلان را داده است بعد از آن مردم تقاضا نکرده یا اظهار نامه نداده اند اینها را جمع میکنند بعد بك اعلان اصلاحی در اول فروردین ماه بطور کلی میکنند یکی از نقل نظر کم خرجی و یکی از اینکه به بنده بك اختلافهایی که در آنجا بوده است با مشکلاتی در آنجا بوده است که بعد بنظر هیئت نظر آنجا رسیده است چه بوده و به سهولت رسیدگی کنند و این تفاوتی ندارد برای اینکه از مالکیت آنها که بیرون نه برود مقنن عقب تر اعلان آنها را میدهند این اشکالی ندارد

منبر - راجع به پیشنهادی که آقای دکتر طاهری بیان کردند بنده عقیده ام این است چون آقای وزیر عدلیه توضیحاتشان را دادند مخالفت نفرمودند فرمودند باید شور بشود و اینها بنده یک نظری دارم عقیده ام این است که اولاً باید در مجلس ذکر بشود که این مجهول المالك که در قانون ثبت اسناد لفظش گذاشته شده است این غیر از مجهول المالكی است که ما سابقاً ذهنی داریم چرا که بیجهت اینکه همین آدم اگر در مهر ماه رفت و تقاضا نامه داد باسختی ثبت میشود و اگر در فروردین ماه رفت باز باسختی ثبت می شود تا ده سال - تا ده سال هر آنی که برود این صفت مجهول المالكی از املاك سلب میشود در حالتی که لفظ مجهول المالكی که در ذهن ما بود غیر از این است (صحیح است) و همچو نمی فهماند این بك موضوع - موضوع دیگر این را میخواستم بمرض رسانم که بك عدم املاك در همه چای ایران هم بطور که آقای دکتر طاهری فرمودند هست که صاحبان آنها با واقعاً از دوی چهل بقانون یا از باب عسرت پول نداشته تقاضا نکرده اند برای ثبت از این جهت آمده اند و باسم مجهول المالك

مالك را اء-الان كرده اند و اگر ما مدعی از برای این قسمت اءلاك مبحث قابل بشویم كه آقايانی كه اءلاكشان باسم مجهول المالك ثبت شده است اگر تا آخر اسفند ۱۳۱۳ آمدند و تقاضای ثبت كردند همان حق الثبت هم ولی را بدهند و اگر گذشت و باز نیامدند آن وقت آن حرم را بدهند بنده نظرم این است كه خیلی خوب است و اگر این كار را بكنیم آنوقت آن نظری را هم كه دولت و مجلس داشتند از برای ثبت اءلاك باسم اشخاص بكلی اجرا خواهد شد و همانطور كه آقای دكتر تذكر دادند در قانون سجل احوال هم كه آن تبصره در كیسیون علاوه شد كه اشخاصی كه تا امروز سجل احوال نگرفته اند يك سال مهلت دارند كه بروند بگیرند و مشمول مجازات هم نباشند بنده عقیده ام این است كه همه هم خواهند رفت و ورقه خواهند گرفت این مورد هم بد نیست پیشنهادی بفرمایند بیاید در كیسیون آقای وزیر عدلیه هم مساعدت بفرمایند كه این كار را بكنیم . بنظر بنده این خیلی قدم بزرگی است كه برای ثبت شدن تمام اءلاك برداشته شده است .

رئیس - آقای هزار جریبی :
هزار جریبی - عرض بنده این بود كه يك ملكی را می آیم و می نویسم مجهول المالك این یعنی چه ؟ مجهول المالك یعنی كه مالك ندارد (اف- چرا مالك ندارد) یعنی الان مالك ندارد (صحیح است) چه لنا مالك ندارد این ملك و مجهول است . ثبت خودش را معرفی نكرده است این درست است ؛ در این صورت خوب این رعیت كه میخواهد این اعیانی را ثبت بدهد در همه جا كه سند ندارد در رعیتی مشمول است مالك اجازه میدهد بر رعیت كه تو برو خانه بساز - آسیا بساز آبدك بساز فلان فنوش دل تو یا همه اش مال تو يك قسمت مشمول ولایات این است خصوص صحت شمال تمام اینطور است . آقای رئیس ملكشان را ثبت دادند آنوقت تمام خانه های رعیتی را باسم رعایا نوشتند تمام آسیا ها آبدكها را و هیچكس هم نرفته است اظهاری بكنند اما شما میخواهید مجهول المالك مجهول كه شد آنوقت رعیت این جا بیاید می گویند این با آنچه در این اعیانی دل

لشریف بیاورند در كیسیون و آنوقت مطالب شان را در آن جا توضیح بدهند و درست فصل صحبت میکنیم (صحیح است) **رئیس - آقای افسر :**

افسر - مكرر دیده میشود كه در موضوع های فضاط مختلفه ملكت بكلی بايكديگر فرق دارند مهمتاً هر يك از نه ایندگان چون در محل بودند كه اطلاعات نسبت بآنجا دارند تمام ملكت را همانطور حساب میکنند بنده از خرابی اطلاع دارم و مطابق آنچه همه جا را در نظر میکنیم . آقای هزار جریبی هم اینطور تصور میکنند . اساساً بطور مطلق نباشد كه رعایا در هر ملكی زمینشان همانطور است كه ایشان فرمودند - بعضی از رعایا هستند كه در آن محلی كه ارباب ملك دارد او هم خانه یار و زندگی دارد بهمان دلیل كه او از جدش بهش رسیده این هم از جدش وارث برده با همانطور كه ار خریده است اینهم بیست و پنج تومان و سی تومان داده و خریده است و اصلاً رعیت هم مالك است خودش - بل يك دهات از پای هم هست كه اصلاً همانطور كه فرمودند مالك می آید و میخواهد رعایا بیایند در ملك من خانه بسازید و باروزی كه در اینجا هستند در اینجا باشند هر وقت هم كه خواستید بروید من اعیانی شما را كه ساخته اید ازتان میخرم حتی حق اولویت هم برای او هست و حق اولویت را قرار داده است كه بدبگری رعیت حق انتقال نداشته باشد ولی همه جا كه این طور نیست و بکجور نیست . حالا در اینجا موضوع این است كه اگر در يك جالی رعایا شخصاً اعیانی را مالك بودند و آنوقت ارباب نیامده است و خودش را معرفی نكرده است باداره ثبت و ثبت داده تقاضا نامه نداده نسبت باصل ملك و این ملك حال مجهولی پیدا کرده است آنوقت میخواهید این را چه باید كرد ؟ بفرمایید سندی كه اینها در دست ندارند . بنده هم بدرد آقای هزار جریبی گرفتار هستم بجهت اینکه كسی كوشش نمیدهد . این جا پارلمان است از پارله مشتقی است یعنی حرف زدن

باید كوشش بدهند يك كسی حرف بزند يك كسی جواب بدهد بی ربط كه نباشد و حرف زد بكنفری كه نباشد (عده از ما باشند كان - بفرمایند) عرض كنم بالاخره اگر آمد و این رعیت ملك بود نه آن فرضی كه مال مالك است . خیر . این بیچاره هم در این ده زمین خریداری کرده است مثل ملك كه در عرض هم هستند . آمد و ارباب ده خودش را معرفی نكرد برای ثبت یا بواسطه پول داشتن (كه این بكلی از علتنش است كه آقای مؤید احمدی فرمودند ولی يك قسمت دیگر را فراموش فرمودند كه بنده حلاً عرض میکنم) یا بواسطه طول كشیدن جریان و مدت ثبت خود بنده شش سال پنج سال قیل پول داده ام و اظهار نامه داده ام كه بیایند و ملك مرا ثبت كنند هنوز نیامده اند سراغش آن كسانیكه قدری دقیق هستند در حساب و زندگانی می آیند و حساب می كنند می بینند اگر الان پول بدهند بعد از پنج سال دیگر شاید ملك شان ثبت بشود اول باید تك بدهد یا پول آقای دیبا نصف بدهند خوب این فكر می كنند كه اگر صبر كنند تا موقع ثبت عمومی با موقع خودش پنج سال بعد يك مردمی كه عرض كردم دقیق هستند در حساب بیایند صرف میکنند كه سندی نیست علاوه را در آن موقع بدهند و حالا ملك شان مجهول المالك باشد بعد در موقعش برود ثبت بدهد بجهت اینکه طول میکشد و حالا بنده نمی خواهم اشكال و اعتراض بدولت بكنم البته بواسطه كمی اعضاء است اجزاء است . هر چه هست بنده اینها را اشكال نمی كنم عملاً این طور است حالا این را چه بكنند ؟ وقتی كه مالك آمد و قبول كرد و سند هم داشتیم اگر در سر موقع ارباب ثبت نداده بنده كه مالك این خانه هستم رعیت هستم سند هم دارم خریده ام با ارث دارم و بمن رسیده است حالا بفرمایند نمیتوانم استفاده كنم از این سند ؟ چرا نمیتوانم بروم باداره ثبت و میگویم اگر آقای ارباب ثبت

نداده است خودش میدان دولی من حاضر هستم و این پول را بدهم و
 خانه امر ثبت میکنم حالا که آمدند خانه را ثبت خواستند بکنند اگر
 سند نداشت که اداره ثبت به مجرد ادعا قبول نمیکند اگر
 صرف رسمی داشت که مطابق قانون مدنی در حق تصرف
 سابقه خود قضای ثبت میدهد و این هم از دو حال خارج
 نیست اگر آمد و حق خودش را ثبت داد که مالکش
 میشود اگر آمد و از حق خودش بیشتر داد آنوقت البته
 مالکش پیدا میشود و میگوید که این حق داشته است
 که فقط اعیانی را بسازد و برود و این اعتراض که به ثبتش
 پیدا میشود باید جواب بدهد اگر هم اعتراض ندارد که
 خوب مثل سایر املاک است راجع به قسمت شمال و سواحل
 بحر خزر که فرمودند خوب وقتی که خودش اعتراض کند
 از حقش دیگر چه میتوان گفت سایرین چه بکنند؟ يك
 دهی سید خانوار دارد و همه با هم شریکند و همه هم
 نشسته اند و مالکند و در عرض هم هستند خوب چون
 صاحبش نیامده است ثبت را بدهد اینها همه بلا تکلیف
 هستند عیب دیگر هم پیدا شده در این ملک از وقتی که
 قانون ثبت وضع شده است معاملات بکلی قاچ مانده یعنی
 اگر ملک را بخواهند بخرند میگویند ثبت نرسیده بالاخره
 معاملات هم منظور را که مانده است و اگر هم بخواهند
 معامله کنند نصف وجه را نگاه میدارند تا بعد از ثبت
 بالاخره معاملات مردم مختل مانده است يك اربابی اگر
 نتوانست ثبت بدهد و حساب کرد دید صرف ندارد و برمی
 سرفه جوئی هم منظور که عرض کردم ثبت را معوق گذاشت
 اینجا تصویر سید خانوار ده چه چیز است اینها باید
 بیایند و ثبت کنند مورد ثبت خودشان را اگر دلیل
 نداشت که اداره ثبت قبول نمیکند اگر دلیل داشت که
 قبول میکنند و ثبت میکند و چه دلیل دارد که معطل بشوند
 برای اینکه ملك مجهول المالك معرفی شده و ارباب ثبت
 نداده است؟ در این موضوع البته باید دقت شود و البته
 پیشنهاداتی را که فرمودند صحیح است و آقای وزیر هم
 البته تشریف میآورند در کمیسیون هم منظور که وعده فرمودند

و در کمیسیون بنده هم چون عضو هستم دیگر زیاد تر اینجا
 وارد نمیشوم ولی این قسمت را در هر صورت نباید
 معطل گذاشت.

رئیس - پیشنهاداتی که رسیده است فرائض میشود:
 پیشنهاد آقایان حیدری - دهستانی - محیط:
 بصره ذیل را پیشنهاد می کنیم:
 بصره - مالکین اعیانی که زارع و بی بضاعت باشند که
 دفعتاً قادر بتأدیه حق ثبت باشند با قسطی که بیش از دو
 سال نباشد حق ثبت خواهد پرداخت.

پیشنهاد آقای طباطبائی دیا:
 مقام محترم ریاست مجلس دامت شوکته
 پیشنهاد می نمایم ماده ذیل اصلاح شود:

ماده ۱۳ مکرر - در مورد اعیانی و حقوق ارتقائی که
 زارعین الی آخر

پیشنهاد دیگر آقای طباطبائی:

پیشنهاد می نمایم بصره دو علاوه شود:
 بصره ۲ - در مورد ماده فوق قسمت مربوط با اعلان
 توبی در آخر فروردین و آخر مهر هر سال که در ماده ۱۲
 قانون ثبت اسناد و املاک مذکور است لازم الزامیه
 نخواهد بود.

پیشنهاد آقای دکتر طاهری:

مقام منج ریاست دامت شوکته پیشنهاد میشود بماده
 ۱۳ مکرر اضافه شود:

کلامه املاک که مجهول المالك اعلان شده بابت میشود
 چنانچه در مورد اول تا آخر ۱۳۱۳ و در مورد ثانی تا
 یکسال بعد از اعلان مجهول المالك بخواهند بیشتر اسناد
 همان حق ثبت معلولی دریافت خواهد شد.

رئیس - آقایانی که بورود در شور دوم این لایحه
 موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

تصویب شد.
۴ - شور اول لایحه تخفیف مجازات در
موارد تکرار جرم

رئیس - خبر از کمیسیون عدلیه راجع به مواد تکرار
 جرم:

لایحه پیشنهادی وزارت عدلیه به نامه ۴۳۰ در جلسه
 اخیر کمیسیون قوانین عدلیه مطرح نظر بتوضیحاتی که
 آقای وزیر عدلیه در لزوم تصویب ماده پیشنهادی دادند
 کمیسیون با ماده واحد موافقت و علیهذا این لایحه دولت
 را برای تصویب بمجلس مقدس شورای ملی پیشنهاد میگردد
رئیس - عین ماده واحد پیشنهاد دولت:

ماده واحد - ماده ذیل تحت نامه ۴۵ مکرر
 بقانون مجازات عمومی افزوده میشود:

ماده ۴۵ مکرر - در موارد تکرار یا تعدد جرم و
 همچنین در کلیه مواردی که مطابق قانون مجرم باید بعد
 اکثر مجازات محکوم شود هرگاه محکمه موجبات تخفیف
 مجازات را موجود بداند میتواند مرتکب را به کمتر از
 حد اکثر محکوم کند بدون اینکه بتواند مجازات را
 به کمتر از حد اقل تنزیل دهد و هرگاه مجازات مقرر بدون
 حداقل رحدا اکثر باشد محکوم میتواند در مورد حکم اعدام و حبس
 دائم بکند چه و در سایر موارد فقط تاریخ جزای اصل عمل
 تخفیف دهد.

رئیس - اشکالی نیست آقایانی که بورود در شور
 دوم این لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام
 نمودند) تصویب شد.

۵ - شور اول لایحه تعیین مجازات جرائمی
که چند لمر دخالت دارند

رئیس - خبر کمیسیون عدلیه راجع به مجازات جرائمی
 که چند نفر دخالت دارند:

کمیسیون قوانین عدلیه لایحه نامه ۴۳۲ وزارت عدلیه
 را در خصوص جرائمی که چند نفر دخالت داشته باشند
 مطرح و تحت شور و مذاقه قرار داده بتوضیحاتی که

آقای وزیر عدلیه بیان نمودند کمیسیون باب پیشنهاد مزبور
 موافقت و اینک خبر شور اول آن را که عین ماده واحد
 پیشنهادی دولت است برای تصویب تقدیم مجلس شورای
 ملی میگردد.

رئیس - عین ماده واحد پیشنهادی دولت فرائض
 میشود:

ماده واحد - ماده ذیل تحت نامه ۱۷۵ مکرر
 بقانون مجازات عمومی افزوده میشود:

ماده ۱۷۵ مکرر - هرگاه در قتل یا ضرب یا جرح
 عمدی که در غیر مورد منازعه واقع شده دو یا چند نفر
 دخالت نمایند بدون اینکه معلوم گردد مرتکب اصلی
 کدام يك است هر يك از مداخله کنندگان در صورت
 وقوع قتل سه الی ده سال حبس یا اعدام شافه در صورت
 وقوع جرح یا ضرب بر حسب مورد به مجازاتهای مقرر در
 ماده ۱۷۲ و یا ماده ۱۷۳ محکوم میگردد.

رئیس - آقایانیکه باورود در شور دوم این لایحه
 موافقت دارند قیام فرمایند (عده زیادی برخاستند)
 تصویب شد. آقای وزیر عدلیه فرمایشی داشتند؟

۶ - تقدیم يك لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه
ولیر عدلیه - لایحه اینست وزارت مالیه فرستاده اند
 بنده تقدیم میکنم.

۷ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - اگر اجازه میفرمایید جلسه را ختم کنیم
 (صحیح است) جلسه آینده پنجشنبه سوم خرداد
 سه ساعت قبل از ظهر دستور لوایح موجوده
 (مجلس ملان ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

